

Karriärvägledning under tiden av osäkerhet

Stora Komet
12.12.2016

Synopsis

Makro- ja mikronivå

1. Försörjningsbördan
2. Osäkerhets tid
3. Zeteofobi, serendipiteetti och kaosteori
4. Skolans kunskapsmonopol ska skuras
5. Jussi och Samuli
6. Situationen på arbetsmarknaden

Försörjningsbördan – Vad har detta att göra med karriärvägledning?

- Finlands försörjningsbördan öker dramatiskt och snabbt
- Vi behöver alla unga till ett aktivt liv
- Att hitta de ungas egna styrkor ännu viktigare
- Att utveckla av sociala färdigheter och självkänsla
- Att förstärka positivt tänkande
- Vi måste skapa förtroende i framtiden och hopp

Osäkerhets tid –

Nu är det faktiskt på gång.

- Millenium decennium gick i kölvattnet av Nokia
- Postnokiaanisk tid.
- Vilken bransch är het nu? Ingen! Men samtidigt alla!
- Man kan lita inte på någon bransch. Man kan bara lita på egen görkunnighet, egna kompetenser.
- Utbildning – yrke - kedjan fungerar inte mera.
- Utbildningen ger bara möjligheter. Motsvarigheten mellan utbildning och yrke finns mindre och mindre
- Osäkerhet, zeteophobi, serendipitet, Kaosteori och karriärer, Krumbolzs Planerade slumpar

Av osäkerhet

Tidigare

Hjälp elev komma över den osäkerhet och hjälpa honom/henne att göra ett beslut.

Lösa problemet.

Nu

Välkommen till den spännande osäkerhet. Det är bra att påminna om att vi har en komplex och svår framtid.

Leva med problemet.

”Osäkerhet är normalt”

Oplanerade händelser är normala och nödvändiga komponenter i varje karriär.

Det är omöjligt att svara på frågan: Vad ska du bli som vuxen? Det farligt att fråga på så sätt.

Hellre vad ska du bli nästa. Vad är din next step?

John D. Krumboltz

Den gamla modellen i Studiehandledning.

Är det bekant?

1. Gör din slutliga yrkebeslutet - snabbt!
2. Slutföra dina yrkestudier snabbt!
3. Ställ in målet för stabil och säker karriär!
4. Låt ingen att förstöra dina yrkeplaner!
5. Gör bara rätt jobb, där du kan tjäna pengar!
6. Undvika misstag som pesten!
9. Skaffa alla möjliga kunskaper och färdigheter innan du ska börja arbetet!
10. Efter en stabil och lång karriär snabbt i pension.

Vad kan du då göra redan nu?

Enligt John Krumboltz teori om Planned Happenstance

1. Inställning och förhållningssätt

Nyfikenhet; Utforska fler sätt att lära sig

Uthållighet; Trots motgångar eller stiltje fortsätta arbetet

Flexibilitet; Var öppen i sinnet till förändringar, var beredd att förändra din attityd

Optimism; Se nya möjligheter som möjliga och nåbara

Risktagande; Se och ta vara på möjligheter när de uppstår, våga satsa utan att veta utkomsten av insatsen

2. Kommuniera

- Nätverka och bygg relationer, ta aktiv del i diskussioner, twitter, bloggar, nätverk

3. Fortsätt att lära

- Lär dig mer kring dina intressen och ta reda på mer om vad yrkesrollen innebär och hur man etablerar sig i branschen

4. Testa nya aktiviteter

- Utveckla en ny hobby, ta del av konferenser, gå på seminarier etc.

5. Involvera dig i projekt

Hiälp till att organisera ett event, gå in i ett föreningsliv som intresserar dig, bli medlem i organisationer

Kaosteori och karriärer

- CTH

Zeteophobi - Serendipitet

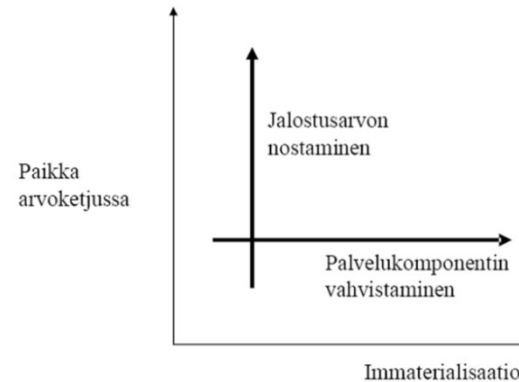
Zeteophobi är vår tidens sjukdom. Det är rädslan att göra någon, före man har hittat en och en unik rätt karriärplan.

Serendipitet är en oavsiktlig upptäckt, en positiv överraskning vid sökandet efter eller utförande av något annat.

Hurudan är framtidens kompetens?

- Age of Talent
- Det finns ännu hårdare tävling om görkunniga / experter.
- Kompetensernas kretsens spridningen.
- Kompetenshorisonts utredningen.
- Marginalisering av skolkompetenserna.

Teollisuuden uusiutuminen



Skolans kunskapsmonopol ska skuras

- Informellt och nonformellt lärande sprider överallt.
- Polarisation överallt i skolan växer. Studieresultat, kunskapsnivå, kunskapstro (self-efficacy).
- Karriärvägledaren har äkta kontakt till lärande som ligger utanför skollärandet (hobbyer, specialkunskap, globalisation, tolerans – stimulera och uppmuntra).

Är dessa värdefulla kunskaper?

Cheer Leader

Bodybuilding

Fitness

Veganismen

Agility

Seriebilder

Some

Ringette

Parkour

Futsal

Bloggs

Cirkus

Spela dator

Spela

”Paljasjalkavesihiihto”

Vad annat?

Case

Jussi Meresmaa

Kan kasta frisbees vara
lönsamt att göra?

Tamperelaisen frisbee otti Nevadan ilmatilan haltuunsa

Mestari: Jussi Meresmaan kiekko lensi uljaammin kuin kenenkään muun

JUHO PAAVOLA
Aamulehti

Frisbee muistuttaa maallikkoa rantahiekasta ja kylmälaukun herkuista. Kyseessä näyttää kuitenkin olevan urheilulaji, jossa suomalaisiivn pitää varoa vain Ikaroksen kohtaloa – liitämistä liian lähelle aurinkoa.

Viikonloppuna Primmssä Yhdysvaltojen Nevadassa järjestetyissä frisbeen pituusheiton maailmanmestaruuskisoissa tamperelainen Jussi Meresmaa voitti ensimmäisenä suomalaisena lajin maailmanmestaruuden. Hän viskasi frisbeensä peräti 204 metrin päähän ja rikkoi samalla myös Erno Väyrysen nimissä olleen Suomen ennätyksen 180 metriä.

– Tiesin jo siinä vaiheessa, kun kiekko lähti, että tässä se

on, Jussi Meresmaa kertoo.

Meresmaa oli harjoitellut kisaan varten puoli vuotta ammatuurheilijan tavoin. Apunaan hänellä olivat personal trainer, erikoisruokavalio sekä vino pino Pirkkahallissa tutkaa nakattuja harjoitusheittoja.

Finaalin aikana tuuli puhalsi Ivanpah-järven kuivuncella pohjalla hieman alle seitsemän metriä sekunnissa.

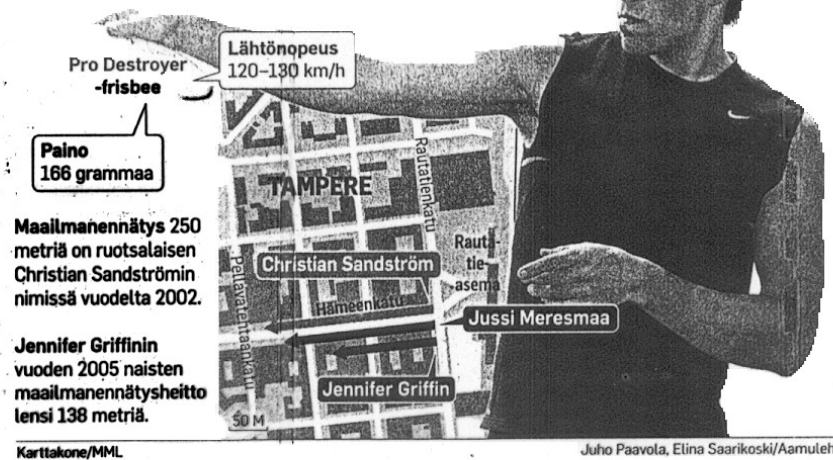
– Tällainen tuuli alkaa olla jo vaikea, koska siinä pitää saada kiekko juuri oikeaan kulmaan, tai muuten heitto kuolee.

Suomen joukkueesta oululainen Juho Parviainen hävisi Meresmaalle kolme metriä ja sijoittui MM-hopealle. Seniorisarjassa kilpailut Kari Vesala sai MM-pronssia tuloksella 181 metriä.

Frisbeekisoja promoiva Vi-

Jos Meresmaa heittäisi Tampereella

Jussi Meresmaa heitti MM-kisoissa Nevadassa frisbeettä 204 metriä. Jos hän olisi viskannut kiekkonsa Tampereen rautatieasemalta kohti Hämeenkatua, frisbee olisi laskeutunut kahvila Siilinkarin kohdalle.



Maailmanennätys 250 metriä on ruotsalaisen Christian Sandströmin nimissä vuodelta 2002.

Jennifer Griffinin vuoden 2005 naisten maailmanennätysheitto lensi 138 metriä.

sa Ruuhinen huomauttaa, että Meresmaa ja Parviainen ovat ensimmäiset suomalaiset, jotka

ovat heittäneet virallisissa kilpailuissa yli 200 metriä. – Itsekin olen aikoinani heit-

tänyt harjoituksissa sen verran. On kuitenkin aivan eri asia harjoitella itsensä siihen kuntoon,

Fakta

Pituusheitto

Kuuluu frisbeeurheilun kentälajeihin, joita ovat lisäksi tarkkuusheitto, koppaukset, tuplakiekko, freestyle ja discathlon. Lisäksi pelataan frisbeegolfia ja joukkueläjiä ultimatea.

Kilpailussa jokainen saa viisi heittoa. Paras tulos huomioidaan.

Suomessa pituusheittoa harrastaa kourallinen ihmisiä, mutta frisbeegolfia jo tuhansia noin sadalla kentällä.

että se onnistuu myös kilpailun paineissa.

Ruuhisen mukaan Nevadan "lämmin kattila" tarjoaa parhaan mahdollisen nosteen pitkille heitoille. Vuonna 2002 lämpimän ilman ja tasaisen mutta navakan tuulen yhdistelmä kuljetti ruotsalaisen Christian Sandströmin frisbeettä utopistiset 250 metriä.

Juho Paavola, Elina Saarikoski/Aamulehti

Jussi Meresmaa är enig om strategin för att få disc golf
att växa i Sverige.

- SPORTFACK

Case

Samuli Torssonen

Lönar det sig att bli
upphetsad om Star Trek
TV-serie?

STAR WRECK –ilmiön luoja

- Maailman eniten levinnein ja levitettyin suomalainen elokuva
- Siirrettiin nettiin ladattavaksi 1.10.2005
- Ladattu arviolta 10 milj. kopiota
- Tuotantoyhtiö ENERGIA, Tampereen Yliopistonkadulla
- Monipuolista multimediaosaamista sekä fanituotteiden myyntiä

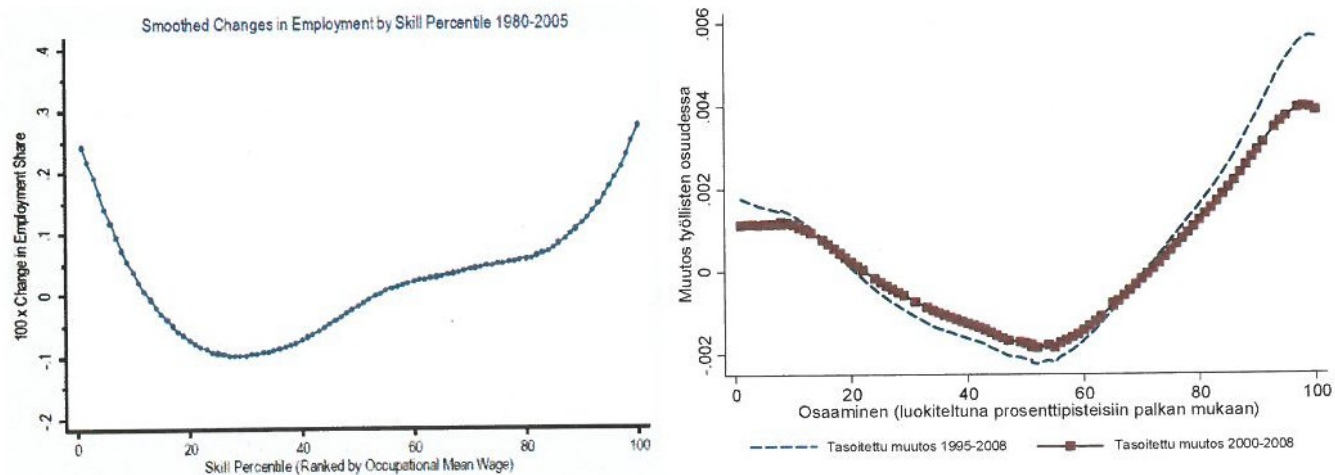
- Tampereen kaupungin kulttuuritoimen
Tampere-palkinto 2005
- Pirkanmaan taidetoimikunta vuoden
kulttuuriteko 2006
- YLEX vuoden populaarikulttuuriteko 2005
- Vuoden valopilkku II palkinto 2005
- Keisari Pirk vuoden satusuomalainen
finaalissa
- Kalle Kaihari –säätion tunnustuspalkinto
2007

Hur kan inspirera de bästa
begåvningarna och potentiellt
drop out gänget samtidigt?

Miten ohjata tulevassa työmarkkinatilanteessa!

Suomen työmarkkinat ovat polarisoitumassa, eli keskipalkkaisten ammattien työvoimaosuus korkea- ja matalapalkkaisiin ammatteihin verrattuna on laskenut. Esimerkiksi lähihoitajien ja diplomi-insinöörien työvoimaosuudet ovat kasvaneet, kun taas keskipalkkaisten toimisto- ja tehdastöiden työvoimaosuudet ovat vähentyneet. Työmarkkinoiden polarisaatiota selittää parhaiten niin sanottu rutiinisuuusteoria, jonka mukaan koneilla on korvattu työntekijöitä, joiden työ vaatii paljon toistoa. Toisto on ominaista juuri keskipalkkaisille, hävinneille ammattiteille.

Kuva 5. Työllisten osuuden muutos osaamisprosenttipisteissä Suomessa ja Yhdysvalloissa



Lähteet: Autor ja Dorn (2012: 2). Palkkarakenneilasto (2012).

Fjärde industriella revolutionen

- DAVOS 2016

OPETUKSEN JA
OHJAUKSEN ON

MUUTUTTAVA
Modernin

aikana oli

runsaasti

ennakoitavia

Karriärvägledaren är subjekt och studerande objekt – fungerar inte mera!

METATAITOJA:

- 1.** Kyky johtaa omaa oppimista: ”Mitä, miten ja milloin minun tulisi oppia.”
- 2.** Kyky analysoida, tuottaa ja arvioida kriittisesti tietoa.
- 3.** Kyky toimia ja johtaa ihmisten kanssa.
- 4.** Kyky toimia yhteisöissä ja yhteiskunnassa.
- 5.** Ymmärrys oman tekemisen seurauksista.

Att bygga en
egen livsväg



Karriärvägledning i eftermoderna tiderna

”Man måste betona ännu mera
relationer och processer.

Det lönar sig inte mera snacka om
unik yrkesbeslutning eller
yrkesvägledning.”

(Onnismaa 2003)

”Sakkunnighet i karriärvägledningen har förändrats, dess natur är i förvandlingen.

Man måste i stället förkunna, undersöka olika slags faktorer desto mera att hitta **betydelse** och **möjligheter**.”

(Onnismaa 2003)

”Förr förväntade man, att en studiehandledare kan hitta **verkligheters konst.**

I dag är det ännu viktigare att hen – en karriärvägledare kan hitta **möjligheternas konst.”**